

Вячеслав ЦВАТИЙ,
кандидат історичних наук,
доцент кафедри історії світового українства
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка,
член правління Наукового товариства дослідників
історії дипломатії та міжнародних відносин

Рецензія

**на книгу «Консульська служба України: становлення та розвиток»
за редакцією доктора політичних наук, професора Г.М. Перепелиці
(К.: Логос, 2018. 440 с.)**

Наукова розвідка «Консульська служба України: становлення та розвиток» – оригінальна й актуальна наукова праця, у якій уперше у вітчизняній літературі досліджено процес становлення та розвитку інституту консульської служби в Україні, часи зародження якої виходять за межі столітньої історії української дипломатії. Представлено й системне осмислення сучасних її тенденцій, з урахуванням яких реалізують нову модель консульської служби європейського зразка.

Автори залучили до наукового аналізу нові нормативно-правові акти, документи українських і зарубіжних архівів, матеріали особистих архівів дипломатів, вітчизняну та іноземну періодику тощо. У книзі подано політичні біографії (або згадано в інституційному контексті) понад 100 непересічних особистостей української дипломатичної та консульської служби, політичних діячів, котрі відіграли суттєву роль в історії європейської та української інтеграції.

З 2019–2020 років консульська служба України впевнено рухається шляхом успішного інституціонального розвитку й удосконалення. Процеси універсалізації у сфері права та держави – один із важливих аспектів загальної глобалізації в сучасному світі. Глобалізація суттєво впливає на трансформацію, зміни й модернізацію державно-правових і міжнародно-правових інститутів, норм і відносин на світовому, макрорегіонально-

му та внутрішньорегіональному рівнях, стимулює, прискорює та оновлює процеси універсалізування у сфері права, організування та функціонування держави. Наукова й практична вага дослідження правових аспектів глобалізації посилює та обставина, що в українській юридичній літературі цю проблему досі недостатньо вивчено.

Тематика консульсько-правової глобалізації комплексна й багатогранна. Сучасна держава не має залишатися осторонь глобалізаційних процесів, оскільки призупинити їх неможливо. Для цього варто опиратися на основоположний принцип – особистісний (людський) вимір глобалізації, який має показати увесь спектр впливу цього явища на людину, народи, їхні інтереси, спосіб життя. Якщо окремі аспекти глобалізації не витримують перевірки правами людини, необхідно визнати їх антигуманними. З огляду на зазначене вище, у наступних перевиданнях цієї книги рекомендовано навести приклади ефективності механізмів захисту прав людини із застосуванням компаративного аналізу прецедентів у державах інших міжнародно-політичних регіонів.

Книгу підготував авторський колектив за керівництва доктора політичних наук, професора Г.М. Перепелиці. Поміж авторів, зокрема, є знані історики-міжнародники, політологи та дипломати-практики: І.Б. Матяш, Т.В. Чухліб, В.А. Денисенко, В.П. Кирилич, В.В. Лобач, С.О. Довгий, П. Міловіч.

Підтримали видання директор Департаменту консульської служби МЗС України, Надзвичайний і Повноважний Посол України С.О. Погорельцев, Надзвичайний і Повноважний Посол України в Турецькій Республіці А.І. Сибіга, а також співробітники Департаменту консульської служби МЗС України.

Книгу виконано на найсучаснішому поліграфічному рівні. Велика заслуга у її виході друком належить ДП «Генеральна дирекція з обслуговування іноземних представництв (ГДІП)». Чудову презентацію видання організувала й провела очільниця Медіацентру ГДІП Інна Хоменська.

Книгу розраховано на широке коло вітчизняних і зарубіжних фахівців, істориків, юристів, політологів, філософів, студентів-міжнародників і сучасних дипломатів-практиків, а також на тих, хто цікавиться сучасними підходами до дослідження міжнародного права, визначення місця особистості в міжнародно-правових координатах, актуальними питаннями теорії, історії та практики дипломатії в її інституційному та глобалізаційному вимірах.